

El document del mes

Acta de la Junta de Veïns de Villafranco del Delta del 17 de novembre de 1969

SERVEI D'ARXIU MUNICIPAL

Des del 1957 fins el 1969, la veïna població del Poble Nou del Delta (l'anterior Villafranco del Delta) va formar part del nostre municipi. Aquest enclavament va ser construït entre els termes municipals de Sant Carles de la Ràpita i d'Amposta per l'*Instituto Nacional de Colonización* durant els anys 1954 i 1956¹. La seva raó de ser neix de l'evolució de diversos processos i plans de colonització de la dreta del delta de l'Ebre. El projecte definitiu va tenir el seu tret de sortida en ferm mitjançant una Ordre conjunta dels Ministeris d'Obres Públiques i d'Agricultura del desembre de 1950 a partir les feines prèvies dels tècnics de l'Institut².

L'*Entidad Local Menor de Villafranco del Delta* es va constituir per un Decret del Ministeri de Governació del 12 d'abril de 1957³ i la va fer dependent del Municipi de Sant Carles de la Ràpita. Amposta, que va veure com una part del seu terme era segregada i annexionada al municipi veí, va engagar un seguit de processos legals per a recuperar la jurisdicció perduda. El final del procés va comportar l'anul·lació del Decret de 1957, que es va materialitzar en un acord del Consell de ministres del 10 d'octubre de 1969 sobre la resolució del Tribunal Superior de Justícia de 14 de juny del mateix any. Aquesta resolució no va suposar cap pèrdua de territori per part de La Ràpita, com popularment es creu, sinó que es va tornar a la delimitació municipal anterior a 1957. A partir

Detall del Segell de l'Entidad Local Menor de Villafranco del Delta

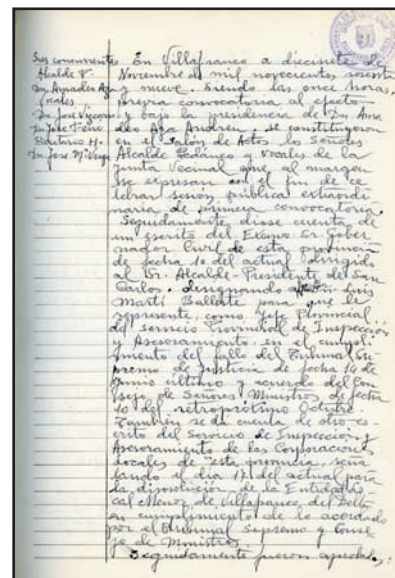
d'aquell moment, *Villafranco* va passar a formar part del Municipi d'Amposta com un simple barri més i perdent totes les competències que li atorgava ser Entitat Local Menor⁴.

Aquestes competències no eren poques. La Llei de Règim local de 1955 atorgava al Poble Nou una Junta de Veïns formada per un Alcalde Pedani i dos vocals⁵. Els hi atribuïa un bon grapat de competències i facultats relacionades amb la gestió de fons i abeuradors, la vigilància de l'entorn rural, la neteja dels carrers, l'administració i la conservació del seu patrimoni, i la regulació de l'aprofitament dels seus béns comuns. També es podien fer càrrec de tots aquells serveis que no fossin prestats per part del municipi del qual depenien.

El present document és la darrera Acta de la Junta de Veïns de *Villafranco del Delta* com a Entitat Local Menor. Aquest tipus de document era realitzat pel secretari de l'Entitat i contenia la transcripció dels acords adoptats per l'activitat de la Junta de Veïns, la relació de matèries debatudes, les incidències, els vots i també informació sobre la data i hora d'inici de la sessió i la relació d'assistents. En aquesta reunió de la Junta, el càrrec d'alcalde pedani requeia en la persona d'*Amadeo Aza*, els dos vocals en *José Vizcarro* i *José Ferré* i el secretari en *José Ma Verge*.

El que recull aquesta acta de caire extraordinari és l'acceptació de la resolució del Tribunal Superior de Justícia abans citada per part de la Junta de Veïns. En una reunió de 45 minuts, es fan sabedors de les instruccions que ha rebut l'alcalde de La Ràpita per part del Governador Civil. Aquest comunicat incloïa la designació d'un inspector que supervisaria el final de l'entitat i l'orde dissolució per a aquell mateix dia. Seguit, s'aprova "*El Inventario de muebles y enseres*" i les relacions de creditors i deutors. Finalment, els membres de la Junta tornen les credencials i deixen per tancades les seves funcions.

No cal dir, que les actes de la *Junta de Veïns de Villafranco del Delta* poden aportar molta informació sobre els pri-

Primera pàgina de les dues que formen part de l'Acta de la Junta de Veïns de Villafranco del Delta del 17 de novembre de 1969.

mers anys de vida d'una població amb tants vincles amb La Ràpita i en el seu moment de màxima autonomia. I també es pot fer indispensable per entendre aquells processos de colonització que s'engeguen durant l'època franquista amb l'estudi d'un cas que vam poder viure de primera mà.

¹Segons ens indica el Diari ABC del 7 d'abril de 1956. Pàg. 37.

²Després de diverses rectificacions, el projecte de la població va ser signat el juliol, de 1952 per l'arquitecte José Borrobio Ojeda i l'enginyer agrònom José Aragón Austri. Borràs Callarisa, ANDREU; *La Colonització del Delta. El Poble Nou*. Treball de final de carrera per a la URV. 2013.

³BOE Núm. 116 de 30/04/1957, pàg. 205.

⁴SAMSCR Subfons Villafranco del Delta, *Acta de la Junta de Veïns de Villafranco del Delta de 17/11/1969*.

⁵Ley de régimen local: decreto de 24 junio de 1955 por el que se aprueba el texto articulado y refundido de las leyes de bases de régimen local, de 17 de julio de 1945 y 3 de diciembre de 1953